იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი.

ფ ა ს ი:
წლიურათ . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურათ . . . . 3 აბაზი

ცალკე ნუმრის ერთი შაური.

წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილათ. საზღვირგარეთ წლიურათ 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

№ 119

წელიწადი მეორე

1913

ხუთშაბათი, 8 აგვისტო.

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „ИМЕРЕТИ".

ტელეფონი № 149.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე

წელიწადი მეორე

1913

იმერეთი

გაზეთის ფასი:

ერთი წლით . . .	7 მანეთი,
ნახევარი წლით . . .	4 მანეთი.
ერთი თვით. . . .	3 აბაზი.
და ცალკე ნუმრის . .	1 შაური,

სამგლოვიარო განცხადების თითო დაბეჭდვა—სამი მანეთი.

განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის ანგარიშით პწკარი ღირს 3 შაურათ მეოთხეზე—ორ შაურათ, შიგნით გვერდზე მორიგებით. შრომის მაძებართა განცხადება—ნახევარ ფასათ.

გაზეთის დასაკვეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოთ ამ მისამართით უნდა გამოიგზავნოს: Кутаисъ редакція газеты „ИМЕРЕТИ".

სხვანაირათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

ქვრივი ტერეზია გიორგის ასული ჩიხლაძისა, ძენი და ასულნი მისი: რაისა, დარეჯან, ზაალ, თამარა, თინა და ლევან ჩიხლაძეები გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გადაცვალებას, პირველი საყვარელის მეუღლისა და დანარჩენნი ძვირფასი მამისა

რაფიელ ნიკოლოზის ძის ჩიხლაძისას

და სთხოვენ მობძანდეთ 9 აგვისტოს, ნაშვადღევის 4 საათზე, არქიელის გორაზე, ახვლედიანის სახლში, საიდანაც მიცვალებულს გაასვენებენ საფიჩხიის სასაფლაოზე. პანაშვიდები ყოველდღე, საღამოს 6 საათ.

ახალი წიგნის მაღაზია

კ. ი. ოცხელისა

ქუთაისში ალექსანდრეს ქუჩაზე ზ. კოკოჩაშვილის სახლში გაიხსნა

უდიდესი

წიგნის მაღაზია

კონსტანტინე ივანეს ძის ოცხელისა.

ახალ მაღაზიას შეძენილი აქვს მეტათ მრავალი სახელმძღვანელო და საკითხავი წიგნი.

ახალ მაღაზიას სურს შეამავლობა გაუწიოს პროვინციის წიგნის მაღაზიებს, სასწავლებლებსა და წიგნთსაცავებს, რომელთაც დაეთმობათ წიგნები, რაც შეიძლება, ფას-დაკლებით. ამაზე ყველა დარწმუნდება მაღაზიის პირდაპირი გაცნობით.

ახალი მაღაზია გახსნილია იქ, სადაც აქამდი მთავრიშვილის ყოფილი ამხანაგობის წიგნის მაღაზია არსებობდა; მის გვერდით გამართულია დ. ოცხელის სპეციალური საკანცელარიო მაღაზია, სადაც მოიპოება ყოველნაირი სასწავლო ნივთი მლიერ იაფათ.

ქუთაისის ქართული

გიმნაზია

აცხადებს, რომ მდგომარე წლის სეკტემბრისათვის თავისუფალი ვაკანსია მოიპოება მხოლოდ

მოსამზადებელი კლასის

1-სა და 2 განყოფილებაში.

თხოვნა და საჭირო დოკუმენტები (მეტრიკული, წოდებისა და ყვავილის აცრის მოწმობები) უნდა წარმოადგინონ 20 აგვისტომდის.

სწავლის გამოცდა დაიწყება 26 აგვისტოდან.

თფილისის მეორე რვაკლასიანი

ქალთა კომერციული სასწავლებლის ადმინისტრაცია ამით აცხადებს, რომ **მისაღები ეგზამენები მოსამზადებელ განყოფილებაში**

და 1, 2, 3, 4, 5, და 6 კლასებში დაიწყება 20 აგვისტოდან.

პირველ კლასში მიიღებიან	10—12 წლ.	მეოთხეში „	„	13—16 წლ.
მეორეში „ „	11—14 „	მეხუთეში „	„	14—17 „
მესამეში „ „	12—15 „	მეექვსეში „	„	15—18 „

ადრესი: პანასკერტის ქუჩა, № 38.

ტრიკო, კარტონი, ლიოგონალი, ჩეზონჩა, რაგოჟა, ტილო, ბარხასინა, ბატისტა, კასილა, შეიხი, ჩითი.

ქუთაისი.

პაიჩზე დამყარებული ამხანაგობა

კირაკოზოვი & ზ. გ. ოგანოვი.

გაზაფხულისა

და ზაფხულის სეზონი

პოპლინი, მესალინი, ევირონი, ლიბერტი, ლევენინი, სტოლსაფრები, „პოკრეილო", პირსახოცი, ხელსახოცები, მადაპოლამი, ლანკორტი.

?

„ირისი"

„ეგიპეტსკაია"

„პაროსი"

?

100—100

თ. ა. მთავრიშვილის

წიგნის მაღაზია

აუწყებს მასწავლებლებს, მოსწავლეებს და პროვინციის წიგნის მაღაზიებს, რომ ამა 1913—14 სასწავლო წლისთვის დამზადებული აქვს

დიდძალი სახელმძღვანელო და სხვა წიგნები,

რომელიც იხმარება ქალაქ ქუთაისის და ქუთაისის გუბერნიის დაბალსა და საშუალო სასწავლებლებში.

ფასები საკმაოდ დაკლებულია.

მსურველთ შეუძლიათ წიგნებთან ერთად მოითხოვონ ჩვენგან სხვა სასწავლო ნივთებიც: **რვეულები, კალმები, კალმის ტარები, კარანდაშები, საანგარიშო დავთრები** და სხ., რასაც ძალიან დაკლებულ ფასათ დაუყონებლივ მივაწვდით **გოგილის** საკანცელარიო მაღაზიიდან.

მისამართი: **ქუთაისი, ალექსანდრეს ქუჩა, მიქელაძის სახლი, ბულვართან.**

განცხადება.

რუსის სანაოსნო და სავაჭრო საზოგადოების ქუთაისის სააგენტო, რომელიც იმყოფება გარსევანიშვილის და პუშკინის ქუჩების კუთხეში, ამით აცხობებს, რომ 20 აგვისტოს ამა 1913 წელს, ძმათა გოკიელების სახლში, მისი საქონლის საწყობში დანიშნულია

საჯარო ვაჭრობა;

გაიყიდება ფართლეულობის საქონელი, გამოგზავნილი მოსკოვიდან კონოსამენტებით 5 და 16 თებერვალსა და 26 მარტს ამა 1913 წელს №№ 3621,3772 და 169 და რომელიც პატრონებს მიერ 802 და 810 §§-ების ძალით თავის დანიშნულ ვადაზე არ არის გამოტანილი.

საქონლის დათვალიერება შეიძლება თვით ვაჭრობის დღეს დილის 10 საათიდან.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Кутаисское агентство русскаго общества Пароходства и торговли симъ объявляетъ, что 20 августа сего 1913 года въ складѣ его на углу Воронцовской и Пушкинской улицѣ въ домѣ Бр. Гокиеловыхъ назначены

торги на продажу

мануфактурныхъ товаровъ, прибывшихъ изъ Москвы по коносаментамъ отъ 5 и 16 февраля и 26 марта 1913 г. за №№ 3621,3772 и 169, за непринятіемъ ихъ получателями въ установленный §§ 808 и 810 уст. общ. срокъ.

Желающіе торговаться могутъ осмотрѣть продаваемые товары въ день торга съ 10 ч. утра.

დაიკარგა

კირილე დავითის ძის ქავჟანიძის უვადო პასპორტის წიგნაკი 1912 წ. 12 თებერვლის თარიღით, № 122. დაკარგულია იარაღის მოწმობაც სურათით. მპოვნელს ვსთხოვ ა. გვიჩიას მაღაზიაში მიიტანოს.

ქირავდება

ერთი ოთახი მეორე სართულზე ბალახვანის ქ. სახლი პ. ბოკერიშვილის მსურველს შეუძლია მიმართოს იქვე ეზოში.

იყიდება

ქუთაისში "პოდგორნი" ქუჩაზე რიონის პირისკენ ორსართულიანი ქვიტკირის სახლი სარდაფით.

მისამართი: „პოდგორნი" ქუჩაზე ზაინკალი (слесарь) ერმილე ქორიძე.

ა ქ ი მ ი კ. თ. ტყეშელაშვილი.

ათი აპრილიდან ღებულობს ავათმყოფებს (**შინაგანი ვენერიული კანის**) ახალ ბინაზე: ვიტუშინსკის სახლი, აფთიაქის უკან. პუშკინის ქუჩიდან ტელეგრაფის შესახვევში.

აქიმი ვ. ა. ნემსაძე ღებულობს შინაგან სნეულებიან ავათმყოფებს ნაშვადღევის 3—6 საათ. თფილისის ქუჩა, ფირალოვის სახლი.

შინაგან სნეულებათა **ა ქ ი მ ი**

ნიკ. ივ. შენგელია. მიღება: დილით 9—11 ს., საღ. 5—7. გენერლის (გოგებაშვილის) ქუჩა, საკ. სახლი.

აქიმი ი. ჩარექოვი

ხუთ ივნისიდან მიიღებს **კანისა და ვენერიულ ავათმყოფებს ახალ ბინაზე.** გაგარინის ქუჩა, პოლიციის გვერდით, ფირალოვის სახლში.

ქუთაისი, 8 აგვისტო.

ჩვენი გაზეთის უკანასკნელმა ნუმერმა გვამცნო რომ, რაჭის მაზრის თ.-აზნაურთა დეპუტატს ბ. ს. მხეიძეს დეპუტატთა საკრებულოში განცხადება შეუტანია. განცხადებაში, თურმე, აღნიშნულია ის უსამართლო დევნა და შევიწროება, რომელსაც დღეს სამოსამართლო უწყების მოსამსახურე ქართველები განიცდიან.

მოხელეს წარმატებას არ აძლევენ, პირიქით, სდევნიან და ადგილიდანაც კი ითხოვენ მარტო იმიტომ, რომ იგი ქართველია.

დეპუტატთა საკრებულოს წევრს მოყავს თურმე მრავალი ფაქტი ქართველების სამსახურში შევიწროებისა და დათხოვნისა.

იგი წინადადებას აძლევს დეპუტატთა საკრებულოს განიხილონ ხსენებული განცხადება, გუბერნიის წინამძღოლი მოელაპარაკოს თფილისის გუბერნიის წინამძღოლს და საქართველოს თ.-აზნაურობამ შეამდგომლობა აღძრას უმაღლესი მთავრობის წინაშე, რომ მისპოს ასეთი დაუმსახურებელი რეპრესიები.

საკითხი, რომელიც ბ. ს. მხეიძეს აღძრავს მეტათ საინტერესოა და საყურადღებო არა მარტო თ.-აზნაურთათვის.

ჩვენ კარგათ ვიცით, რომ ქართველების დევნა არა მარტო სამოსამართლო უწყებაში, არამედ ყოველ სახელმწიფო დაწესებულებაში, დიდიხანია სისტემათ გადაიქცა.

სდევნიან და სამსახურიდან ერეკებიან ან საქართველოდან ცენტრალურ გუბერნიებში გადაყავთ. ქართველი მასწავლებლები, საფინანსო უწყების მოსამსახურენი, და, წარმოიდგინეთ, სასულიერო წოდების წარმომადგენელნიც კი. ვერ შოულობს ადგილს რკინისგზის სახელოსნოში ქართველი მუშა, აქაც უპირატესობა შიდა გუბერნიიდან გადმოსულ მათ „ამხანაგებს“ ეძლევათ.

ჩვენ ისიც კარგათ ვიცით, რომ ასეთი ჭირი ჩვენს თავზე „არ ახალია ძველია“, რომ ასეთ პოლიტიკას იმ თავიდანვე დიდი გასავალი ქონდა ჩვენში. მაგრამ ასე მოურიდებლათ, ურცხვათ, ასეთის ცინიზმით რომ თავიანთ სულისკვეთება გამოემჟღავნებინოთ, როგორც დღეს, არავის ახსოვს. დღეს ამგვარმა დევნამ ისეთი შეუწყვეტელი სისტემატიური ხასიათი მიიღო, რომ თვით მეფის მოადგილემაც საჭიროთ დაინახა ასეთი პოლიტიკის დაგმობა.

წინათ თუ რაიმე ხელჩასაჭიდებელ საბუთს ეძებდენ, რომ არასასურველი პირი გაეძევებიათ, დღეს ასეთ საბუთად ქართველი გვარის ტარებაც საკმარისია.

როგორც ზევით ვსთქვით, ასეთი მიმართულება ყოველ უწყებაში მეფობს, მხოლოდ უფრო ნათელი და ტიპიური ხასიათი მან სამოსამართლო უწყებაში მიიღო.

აქ ისინიც, რომელთაც მართლმსაჯულების საქმე ხელთ უპყრიათ, ყველაზე დაურიდებლათ სდევნიან ქართველობას.

ასე ხდება იმ უწყებაში, სადაც ყველაზე უფრო მეტათ დაცული უნდა იყოს სამართლიანობის პრინციპი.

არა მარტო ჩვენში მთელ რუსეთშიც კი სამოსამართლო უწყების მდგომარეობას, რუსულ პრესაში და საკანონმდებლო დაწესებულებაში, ნათქვამიც რომ არ გავიხსენოთ, ლიეინ-ალექსანდროვის „საგმირო საქმენიც“ ბრწყინვალეთ ახასიათებენ. ალექსანდრე მეორის სასამართლოს რეფორმაში ალსარებული მართლმსაჯულების ქვაკუთხედი „მოსამართლის ყოველმხრივი, როგორც შინაგანი ისე გარეგანი დამოუკიდებლობა“ დღეს უშინაარსო ლიტონ სიტყვათ ქცეულა.

სასამართლო აღმასრულებელ ძალას დაუქვემდებარეს, მის პოლიტიკის გამტარებელ დაწესებულებათ აქციეს. ამით სასამართლოს ავტორიტეტი და მნიშვნელობა მიწასთან გაასწორეს.

მოსამართლეებს ზევიდან უკარნახებენ, არა მარტო იმას თუ როგორი უნდა იქნეს განაჩენი რომელიმე პოლიტიკური საქმის განხილვას შემდეგ, თვით სამოქალაქო საქმეებშიც კი უმაღლესი მთავრობის აზრს ექვემდებარებიან, თუ კი ამას ხაზინის ან „ამაქვეყნის ძლიერის“ ინტერესი მოითხოვს.

ასეა მთელს რუსეთში და რა გასაკვირია, რომ ჩვენში უარესიც იყოს.

აქ მდგომარეობა უფრო რთულდება და მწვავდება იმით, რომ სასამართლოს ავალებენ მოხელეთა არჩევაში ზოოლოგიურის ნაციონალიზმით იხელმძღვანელონ. მოიგონეთ როგორი დირექტივები მისცა თფილისის სამოსამართლო პალატის ახლანდელმა იუსტიციის მინისტრმა შჩეგლოვიტოვმა.

სასამართლო არ უნდა იყოს სომხური, არც ქართული, იგი უნდა იყოს ნამდვილი რუსულიო.

რომ სასამართლო ჩვენში ერთიანათ რუსული დაწესებულებაა, ეს ყველასათვის ცხადია; ამის აღნიშვნა სრულიად საჭირო არ იყო.

ხოლო თუ მინისტრმა ზემოხსენებულ სიტყვებს ხაზი გაუსვა მხოლოდ იმიტომ, რომ ნიშანში ამოღებული „ინოროდცები“ ყავდა, რომელთაც, ავათ თუ კარგათ, დღეს სამოსამართლო უწყებაში ადგილი აქვთ.

სწორეთ რომ ტრაგიულია ქართველი მოხელის ბედი, იგი მუდამ ცდილობს უფროსის გულისთქმა, მისი სურვილი გაიგოს, არავისა და არაფერს არ ერიდება, ოღონდ კი იმას აამოს. უფროსის სურვილს ანაცვალებს კანონს, თვის ხალხის ინტერესებს თავის სინიდისს. იგი მონასავით ერთგულია.

იმის შიშით, რომ ქართველების ქომაგობა არ დასწამონ, იგი განსაკუთრებულის თავგამოდებით სდევნის ყოველივეს, რასაც ქართულის ელფერი აქვს.

ამით სურს მთავრობას დაუმტკიცოს სიძულვილი ქართველობისადმი და თავისი კეთილსაიმედობა

ხედავ ასეთ „თავდადებულს“ და უნებლიეთ ფიქრობ: კიდევ კარგი, რომ ამისთანებს არ უჯერიან, და დიდ თანამდებობაზე არ აყენებენ, თვარა ახლა რაა ჩვენი ყოფა, და მაშინ ხომ სულ დავიღუპებით!?

ზოგი ჭირი მარგებელიაო! ამბობს ქართული ანდაზა და არსად ეს ისე არ მართლდება, როგორც ამ შემთხვევაში. თუ ქართველი ამ გვარ გზას დაადგა, იცოდეთ იგი რუს შავრაზმელსაც კი გადააჭარბებს! ამის მაგალითები ბევრი გვაქვს.

კაცი ყიდის თავის სამშობლოს, სინიდისს, თავმოყვარეობას, გულში იკლავს ადამიანურ გრძნობებს, რომ ვისიც ჯერ არს ყურადღება დაიმსახუროს, თავისი ერთგულება დაუმტკიცოს—და ყველა ამის ნაცვლათ ჯილდოთ:—ტრადიციული უნდობლობა, ეჭვი ზვერაობა, მთელ სიცოცხლეში, უმნიშვნელო მოხელეთ ყოფნა თუ კი დატოვეს, თუ არა და ულუკმა პუროთ დარჩენა!...

აი ქართველი მოხელის ხვედრი, აი როგორ უფასებენ მას ერთგულებას!

დღეს, რაკი ეს საკითხი აღიძრა, უეჭველია თავადაზნაურობა დიდის ყურადღებით მოეკიდება მას.

ეს მოხელეები მეტ ნაწილათ ხომ ამ თავადაზნაურთა წრიდან არიან. თ. აზნაურობა ხომ დიდ ფულს ხარჯავს, როგორც საზოგადოს, ისე კერძოს, რომ შვილები მოხელეებათ მოამზადოს? იგი ერთხელ კიდევ მიმართავს მრავალჯერ ნაცად საშვალებას:—გაგზავნის დეპუტაციას უმაღლეს მთავრობის წინაშე საშუამდგომლოთ, შესთხოვს ერთგულები ვართ და ნუ გვდევნითო.

მაგრამ ამით ვფიქრობ დევნილთა ბედი წალმა არ მობრუნდება.

დღევანდელ პირობებში მართველობა თავის სიტყვებს არ შესცვლის, ჩვენ კი უნდა გამოვტყდეთ, ამის გამო სიბრალულის ცრემლებს ვერ დავღვრით. პირიქით, ჩვენ გვგონია, უმჯობესია—რაც უფრო ადრე ჩამოშორდება ქართველი კაცი სახელმწიფო დაწესებულებათა კანცელარიიებს.

უნდა შევიგნოთ, რომ ეს კანცელარიები იმდენს არაფერს გვაძლევს, რამდენათაც გვრყვნიან და გვამახინჯებენ. მთავრობა თვითონ გვერეკება იქიდან, თვით გვიწყობს ხელს, რომ ეს შევიგნოთ მით უკეთესი... ჩვენ სხვა გზას მოვნახავთ.

საგულისხმოთ.

ამ უკანასკნელ წლებში ჩვენს დაბასოფლებს ცოტა არ იყოს გამოღვიძება დაეტყო. სურვილი ხალხისა კოოპერატიული დაწესებულებისადმი დიდია და მართალი უნდა სთქვას კაცმა, რომ ამ მხრით არც ჩვენი ადმინისტრაცია უშლის ხელს ხალხის ასეთ სასარგებლო ლტოლვას. იშვიათად ნახავთ ახლა ჩვენში ისეთ დაბას, სადაც, თუ დაარსებული არაა რაიმე კოოპერატიული დაწესებულება, განზრახვა მაინც არ ქონდეთ დაარსებისა. გახშირდა წვრილი კრედიტის მიმცემი ბანკებიც, რომელიც დიდს სარგებლობას უწევს ჩარჩ-ვაჭართა ხელში ჩავარდნილ გლეხობას. არავისთვის აღარ შეადგენს საიდუმლოს ის, რომ სოფლის ჩარჩები ჩვენს ხალხს ტყავს აძრობენ, აშკარათ ფცქვნიან, სცარცვავენ. მიადგა მაგალითად გაჭირვებული გლეხი ჩარჩს, ფული უნდა ისესხოს, რადგან ძალიან უჭირს,—ჩარჩი მას გროშს არ მისცემს თუ ვექსილის ჯამი ერთი ორათ არ იქნა აღნიშნული. ხშირათ მომხდარა, რომ ხუთ თუმანში ჩარჩს გლეხისათვის ათი თუმანი გადაუხდევინებია სასამართლოს ძალით და სასამართლომდი კიდევ აუარებელი სარგებელი, როგორც თუმანზე 30 ⁰/₀ და სხ. აი, სწორეთ ასეთი, ექსპლოატაციისაგან ათავისუფლებს წვრილი კრედიტის ამხანაგობა გლეხობას, რომელიც გაცილებით უფრო სადავათიან პირობებში აძლევს მსესხებელს ფულს. რასაკვირველია ასეთი დაწესებულების აღორძინებას ყოველი სინიდისიერი და დემოკრატიის მოსარჩლე ადამიანი მთელი თავისი არსებითა და ძალღონით უნდა სცდილობდეს, ყველა ვალდებულია საქმის რიგიანათ წარმოებას თვალ-ყური ადევნოს; და ცხადია ყველაზე მეტი ამ შემთხვევაში საქმის მართველთ მოეთხოვებათ, იმათ, ვინც ასეთი დაწესებულების დაარსების საქმეს სათავეში უდგა და გამგეობს, რომელიც ხალხის ნდობითაა აღჭურვილი. ბანკის კასა, თუნდა ისეთის, როგორც წვრილი კრედიტის ამხანაგობაა, და სულმდაბალი ადამიანი ეს ერთად მოხვედრილი ცეცხლი და თივაა... ეს რომ ასეა, ამის ნათლათ დამამტკიცებელი საბუთი ამ ჟამათ ქუთაისის ხელოსანთა წვრილი კრედიტის ამხანაგობის ბანკში მომხდარი ბოროტმოქმედებაა, რომელსაც განაგებდა ბ-ნი ფილიპე ხელაძე. ამის შესახებ ცნობები უკვე იყო ჩვენი გაზეთის სამშაბათის ნუმერში მოთავსებული. როგორც რევიზიას ამოუჩენია ბ-ნი ხელაძე სისტემატიურათ, წვრილ-წვრილათ აცალიერებდა ამხანაგობის კასასა და „პადლოგებსაც“ არ ერიდებოდა. არაჩვეულებრივი, რასაკვირველია, აქ არაფერია, მოხდა ის, რაც ხშირათ ბევრგანაც მომხდარა, ბ-ნი ხელაძე არც პირველია და არც უკანასკნელი, რომელსაც ოქრომ თვალები აუბრჭყვიალა და მადა აუძრა. მხოლოდ საჭიროა ვიცოდეთ, ვინ წამოაყენა მისი კანდიდატურა, ვინ იცნობდა მას, ვინ უცხადებდა ნდობასა და ვისი „სტავლენიკი“ იყო იგი? ერთი ჯურის ხალხს რომ კითხოთ—არავითარი ბოროტმოქმედება არ მოხდება, რომ შიგ ფედერალისტი არ გაურიონ, მათი სიტყვით—თფილი ადგილი უყვარს ფედერალისტებს, ბანკის ფულებს სჭამს და საზღვარგარეთ მიიპარება ფედერალისტი, შავრაზმელია ფედერალისტი, რეაქციონერია ფედერალისტი და სხ. და სხ. ერთი სიტყვით, ყოველგვარი „ჯენტლმენური“ ეპიტეტებით ამკობენ ხსენებულ პარტიას ის ერთი ჯურის ვაჟბატონები და საკმარისია, ვინმემ რაიმე წვრილმანი შეცთომა ჩაიდინოს ნებით თუ უნებლიეთ, რომ ამითი მთელ პარტიას მოსცხონ ჩირქი და ლაფში ამოსვარონ იგი. ჩვენ ვიცით, რომ ბ-ნი ხელაძე სწორეთ იმ ერთი ჯურის კანდიდატი ბძანდება, მათი „სტავლენიკი“, ვიცით ისიც, რომ მათმა კანდიდატმა ასეთი ბოროტმოქმედება ჩაიდინა და მერე განა შეგვიძლია თავს ლაფი დავასხათ მთელ მიმართულე-ბას გაიძვერა პიროვნების ავკაცობა[ს] გამო? არც ვიზამთ და არც ჩვეული ვარ[თ] მზგავს რამეებს... ვერავითარი „ტაქტიკური“ მოსაზრება ჩვენ ამას ვერ ჩაგვადენიებს, თვარა ესეც ხომ ისეთი პორ[illegible] არ იქნებოდა, როგორიც მას ჟამსა შინ[illegible] ერთი თვალსაჩინო ფედერალისტის პიროვნების შესახებ გაავრცელეს თავი[illegible] ალმანახებში „ტაქტიკურის“ მოსაზრ[illegible] ბით? „ტაქტიკური“ მოსაზრებით ცილი[illegible] წამება და ჭორები ხეირს არავის დააყ[illegible] და ამით ქვეყანას ვერ აშენებენ, წვრი[illegible] მანობასაც ნურავინ გადაყვება, თვარა იქ იღძობენ ფეხს, საცა არ მოელი[illegible] და ვაი თუ გვიანღა შესძლონ კოჭლ ფეხების გასწორება.

ახლობელი.

დღიური.

— ინგლისის პარლამენტის სესია დაიხურა.

— 500 ოსმალო სტუდენტი სტამბოლიდან ადრიანოპოლს წავიდა.

— გერმანიის მეფე ბულგარეთსა და ოსმალეთს შორის შვამავლობას კისრულობს.

— სერბიამ ფრანგ ბანკირებს 600 მილიონი ფრანკი სთხოვა სესხათ.

— ბებელმა თავის ქონების ერთი ნაწილი და რამდენიმე წელს შემდეგ თხზულებათა გამოცემის უფლება გერ. სოც. დემ. პარტიას დაუტოვა ანდერძით.

— ბერლინში ოსმალეთის დელეგაციამ [illegible] ჩვენს ფინანსებს [illegible] არ გვეშინიაო.

— [illegible] გამოაცხადეს.

— საბერძნეთის მეფე სალონიკს მ[illegible] ვიდა.

— რუმინია ჯარის დათხოვას შ[illegible] უდგა.

ახალი ამბავი.

✦ პარასკევს, 9 აგვისტოს, შავიქვის მრეწველთა საბჭოს მორიგი კრება ექნება. ამოსარჩევია ინსპეკტორი ჭიათურის სამოქალაქო სასწავლებლისთვის და ხელოსანი—ინსტრუქტორი სამთა შკოლისთვის.

✦ ჭიათურის შავიქვის მრეწველთა საბჭომ სახალხო შკოლათა ინსპექტორს სთხოვა, ამ უკანასკნელმა იშვამდგომლოს გუბერნიის სახალხო შკოლათა დირექტორთან, რომ პირველ-დაწყებითი შკოლებისათვის არჩეული მასწავლებლები დაამტკიცოს.

✦ ამას წინათ ზუგდიდის ადმინისტრაციამ ყაჩაღათ გავარდნილი ვინმე ჭანტურია დააპატიმრა. რადგან ხსენებული ყაჩაღის დაპატიმრება ადმინისტრაციას ძალიან უჭირდა, ბოქაულს დათა დადიანისთვის მიუმართავს დამეხმარეო, რომელსაც ბოქაულის ცნობით, ჭანტურიასთან ახლო ნაცნობობა ქონია. დადიანს ბოქაულს დახმარებია და ჭანტურიაც დაუპატიმრებია. ცოტა ხანს შემდეგ დადიანი თავის საქციელს იმ ზომამდი შეუწუხებია, რომ სინიდისის ქენჯნა ველარ აუტანია და თავი მოუწამლავს. შემთხვევით იგი გადაარჩინეს.

✦ ზემო-იმერეთის ბევრ სოფელში

ნარკვევი

პროფესორი კლესტონის თხზულებიდან: „სულის ჰიგიენა“.

სოციალური ინსტინქტები. ყველასგან აღსარებულია ის ფაქტი, რომ სოციალური ინსტინქტები ტვინთან ერთად თანშობილი დედაბოძია ოჯახისა და საზოგადოების. ეს ინსტინქტები ემჩნევა ისეთ ცხოველებსაც კი, რომელნიც ადამიანისაგან ძლიერ შორს დგანან თითქმის უხერხემლო ჭიაღუებსაც. ჭიანჭველები და ფუტკრები ჯგუფ-ჯგუფათ ცხოვრობენ, დაყოფილი არიან საზოგადოებებათ, რომელნიც აგებულია მტკიცესა და რთულ წესწყობილებაზე, სადაც თვითოეული მათგანის შრომაში უპირველესათ გამოსჭვივის მთელი ჯგუფის სარგებლობა. ხერხემლიან ცხოველებ შორის სოციალურ ინსტინქტთა უპირველეს ნიშანდობლივ თვისებას ჯოგათ, გროვ-გროვათ ცხოვრება წარმოადგენს. მაგრამ შევხვდებათ რამდენიმე ისეთი ხერხემლიანი ცხოველებიც, რომელთაც სოციალური ინსტინკტი იმდენათ ჩაქრობიათ, რომ მათ შორის დედალ-მამალიც კი ცალკცალკე ცხოვრობენ. საზოგადოთ შეგვიძლია აღვიაროთ, რომ გუნდგუნდათ ცხოვრება და მასთან შეკავშირებული მოვლენანი მეტისმეტათ სწვრთნიან მსჯელობის ნიჭსა და გაავითარებენ მიზანდასახულ ინსტანქტებს. სოციალური ინსტინქტი ერთობ ხელსუწყობს სქესობრივ დამოკიდებულებათა განვითარებას, და ამასთანავე ცხოველებს უწევს მფარველობას, რასაც ისინი მეტათ საჭიროებენ. ეს ინსტინქტი მჭიდროთ დაკავშირებულია შთამამავლობის გამრავლებისა და მასზე ზრუნვის ინსტინქტთან—ცხოველთა უძლიერეს ალღოსთან, მოშინაურებული ცხოველები, რომლებიც განუშორებლივ ცხოვრობენ კაცთან, ხშირათ სოციალური ინსტინქტებით არიან უმეტესათ გამსჭვალულნი. პირველყოფილი კაცის სოციალური ინსტინქტები, თითქო, არ გადიოდა ოჯახის ვიწრო ფარგალს გარეთ. იგი მტრულის თვალით უყურებდა, ყველაფერს რაც კი შინაურ კერას დაშორებული იყო. მაგრამ რამდენათაც წინ სდგამდა ნაბიჯს კაცობრიობის კულტურა. ადამიანის სოციალური ალღოები იმდენათ უფრო ღრმავდებოდენ და რთულდებოდენ. დაბეჯითებით შეგვიძლია ვსთქვათ, რომ თუ ვინმე ამ ინსტინქტებს მოკლებულია, უეჭველათ სნეული, ავათმყოფი ადამიანი უნდა იყოს.

მრავალგვარი ავათმყოფობა ქანცავს და ასუსტებს სოციალურ ინსტინქტებს. ეს ყველაზე ნათლად სულით ავათმყოფებს ემჩნევათ, რომელთაც სწორეთ სოციალური ინსტინქტების უქონლობა უმთავრესათ ახასიათებთ. შეშლილი უმეტეს შემთხვევაში მიზანდასახულ მოქმედების უნარს მოკლებულია. ნიდაგი და განუკურნებელი სიგიჟით შეპყრობილებს სოციალური ინსტინქტები სრულიად ჩამქრალი აქვთ, ასე რომ იმათში ადამიანებთან ცხოვრების სურვილიც და მოთხოვნილებაც ამ საშინელ სენს ძირიან ფესვიანათ გაუნადგურებია. ეგოიზმი ყოველთვის უფრო იდგამს ფეხს ისეთ ადამიანში, რომელსაც საზოგადოებრივი ინსტინქტები თან არ დაყოლია დაბადებიდან, ან და დაყოლია, მაგრამ, ცხოვრების უკუღმართ გარემოებათა მეოხებით, დაუკარგავს. რა არის აგრე წოდებული თავგანწირულობა, თუ არა თვით ეს სოციალური ინსტინქტი-სათნოებათ, სიქველეთ გადაქცეული. მოქალაქობრივი ვაჟკაცობა, მამულის სიყვარული, საერთო კეთილდღეობისთვის მოღვაწეობა და კაცთმოყვარეობა—აი, ის უმაღლეს წერტილამდი ასული იდეალური ფორმები, რომლებშიც ჩამოყალიბდებიან ხოლმე სოციალური ინსტინქტები. ჯანსაღ და მრთელ ბავშს ტოლამხანაგებთან ყოფნის სურვილი და მიზიდულება ძლიერ ადრე, თავიდანვე ესახება და იმდენათ ვითარდება და ღონიერდება, რომ ორს ან რამდენიმე ბავშს შორის ისკვნება მტკიცე კავშირი და ერთობა, იმდენათვე ცხოველი და მუდმივი, როგორიც არის მეგობრობა ვაჟკაცობის ხანაში. როცა ბავში წამოიზდება შკოლაში შესაყვანათ, მაშინ სოციალური ინსტინქტი მისი სიცოცხლის უმთავრეს ძარღვათ ხდება და მისი გონებრივათა და ფიზიკურათ განვითარების უძლიერეს იარაღს წარმოადგენს.

სიჭაბუკის ხანაში სოციალური ინსტინქტი, თუ მის ნორმალურათ განვითარებას არ აფერხებს-რა, და თან კარგი მიმართულებაც აქვს,—უფრო მაღალ ფორმაში ყალიბდება და უფრო განიერ ცხოვრების ფარგალში ტრიალობს. ამ შემთხვევაში მას ახასიათებს სიქველე, გულოვნობა, მოვალეობის შეგნება და ეთიური გრძნობანი და წარმოდგენანი. იშვიათად შეხვდებით ისეთ პირს, რომლის სოციალურ ინსტინქტსაც სიჭაბუკის დროს ხელმძღვანელობა არ სჭირდებოდეს. ნამეტურ ეს ინსტინქტი ხშირათ ქალებში პოულობს ფრიად ნოყიერ ნიადაგს, ზომაზე მეტათ იზდება და მათ გონიერებას წინ ეღობება და უკან აყენებს. როდესაც სოციალური ინსტინქტი ორპირს შუა ანუ ვიწრო ჯგუფთა შორის ტრიალობს, კარგავს თავის ნიშანდობლივ ხასიათს და ოჯახისა და საზოგადოების საწინააღმდეგო გზაზე დგება. თუ დედის სიყვარულს შვილებისადმი ეს ინსტინქტიც დაერთო, მაშინ იგი იქცევა იმდენათ ძლიერ გრძნობათა და მიზიდულებათ, რომ ადამიანის მთელ არსებას იპყრობს და ნთქავს. სოციალური ინსტინქტი საზოგადოებაში ის ბუნებრივი წყაროა, რომლისაგანაც გადმოჩუხჩუხებს კეთილნი ზნენი ჩვეულებანი, კანონიერი უფლებრივი დამოკიდებულებანი ⁊ საზოგადოთ ცივილიზაციის ყოველი მადლი და სიკეთე. ხოლო ძალდატანებითი შეზღუდვა ამ ინსტინქტისა იწვევს საზოგადოების დაყოფას კლასებათა და კასტებათ.

საფრანგეთის რევოლიუციის დროს, რომელიც წარმოშვა უძლიერეს მღელვარებამ და ენტუზიაზმმა — ახა[ლ]ი ისტორიის უდიდესი სოცი[ა]ლური კატასტროფის ხანაში—სოციალურმა ინსტიკტმა წამოაყენა სა[მი] მძლავრი ლოზუნგი: „თავისუფლება, თა[ნა]სწორობა და ძმობა“. „სოციალიზმი“ სოციალური ინსტიკტების გამოღვიძებ[illegible] ლი და აღმძვრელი მოვლენაა, მან გ[illegible] მოიწვია მრავალი სოციალური ღონი[illegible] ძიებანი და თავიდან აიცილა არა ერთ[illegible] და ორი სოციალური სენი და სატკ[illegible] ვარი.

ამ ინსტიკტის ადრეულათ სერიოზულ[illegible] გამოკვლევასა და მის აღზდას მეცნიერები[illegible] მკაცრი პრინციპების საფუძველზე შე[illegible] ძლია უფრო ბედნიერათ წარმართოს სა[illegible] ზოგადოებრივი ცხოვრება, იხსნას იგ[illegible] მრავალგვარ და საშინელ განსაცთელთ[illegible] გან დიდი ქალაქების მხრით და ფულ[illegible] სა და კაპიტალის გამრყვნელ და გა[illegible] თახსირებელ გავლენისგან. სოციალურ[illegible] ინსტიკტი, რა თქმა უნდა, ძლიე[illegible] მჭიდროთ არის დაკავშირებული სქესო[illegible] რივ სიყვარულთან, ოჯახურ ცხოვრებ[illegible] სადმი მიზიდულებასთან და ამიტომ აღ[illegible] დის საქმეში ამ გარემოებას უსათუო[illegible] დიდი ყურადღება უნდა ქონდეს მიქც[illegible] ული. ეს არც ისე ძნელი საქმეა, რო[illegible] გორც ხშირათ ფიქრობენ, იმიტომ, რომ ახალგაზდობაში ეს ინსტიკტი დიდ აფრთო[illegible] ვანებას იწვევს, რომელიც საზოგად[illegible] კეთილდღეობისკენ არის მიმართული. ჩვენ აქ მაინცადამაინც არავითარი სახი[illegible] არ უნდა მივმართოთ ძალდატანებას,

...ვე აუჰრიათ სიცხეებისგან გადამწვარი ...მინდები.

✦ ლეჩხუმის სოფლებიდან ცნობაა, რომ ამჟამათ გაძალებული გვალვა გლეხობას შიმშილს უქადის. სამი თვეა ...მის წვეთი არ უნახავთ. ბევრგან გამხმარა ვენახებიც.

✦ დღეს ხონში ნ. ჩხეიძის ასულის ...ბენეფისოთ წარმოდგენილ იქნება: „...საკლავი" გორდინისა, თარგმ. პ. ყი...ანის. საგასტროლოთ მოწვეულია ვ. ...შიძე.

✦ ექიმი შატილოვის, ზ. ჩიჩუასი, ფ. ...ბლაძისა, რ. რამიშვილისა და სხ. პოლიტიკურ საქმეს 20 აგვისტოს გაარჩევს ...მართებულესი სენატის საკასაციო დეპარტამენტი.

✦ ამ მოკლე ხანში კავკასიას ეწვევა ...რუსეთის გამოჩენილი მწერალი კუპრანი.

✦ შაბათს, 3 აგვისტოს მოულოდნელათ გარდაიცვალა სამეურნეო შკოლის მასწავლებელი რაფიელ ჩიხლაძე. მიცვალებულს კარგათ ქონდა შესწავლილი მეურნეობა—ბეჯითი, მუყაითი მუშა ..., უყვარდა თავის საქმე. დანაკლისია ... მუშაკის დაკარგვა იმ საქმისათვის, რომლის წარმატება ჩვენს ეკონომიურ ...ობას ხელს უწყობს.

ფოთის ამბები.

...კვირას, 11 აგვისტოს ადგილობრივი მომღერალთა გუნდი ბ-ნ ა. ვ. მეგრელი...ს ლოტბარობით გამართავს კონცერტს. ...პირველი კონცერტია, რომელსაც გუნდი მართავს.

...და ვფიქრობთ,—ფოთის საზოგადოება ...ს სათანადო ყურადღებით შეხვდება, ...თ უმეტეს, რომ კონცერტებიდან შე...ული ფული სრულიად მოხმარდება ...დის მიერ დასახული მიზნის განხორციელებას: ხალხური სიმღერების შეკრება და შესწავლას.

— გაზაფხულზე აქ შედგა ვლ. მესხი...ლის საიუბილეო კომიტეტი. განზრახული იყო საყვარელი მსახიობის მოწვევა, რადგანაც იმ ხანებში ფოთში არ ...პოვებოდა საჭირო შენობა, კომიტეტმა დაადგინა: საიუბილეო დღესასწაული ...უწყოს შემოდგომაზე, როდესაც მზათ ...ება „ილიუზიონის" შენობა.

...შენობა უკვე მზათ არის, კომიტეტს ...თებს ახლავე შეუდგეს სამზადისს.

✦ საგუბერნიო ხუროთ მოძღვარის ... ფრიკის განკარგულებით, სათანადო ...ნის შეუსრულებლობის გამო, დროებით დაიკეტა ახლათ გახსნილი ელექტრო-თეატრი „კომეტა".

✦ როგორც გავიგეთ სამსახურისთვის ... დაუნებებია ქალაქის ტეხნიკს ბ-ნ ...ერგს, რომელიც ახლანდელ „უინჟინრობის ხანაში" ქალაქის გამგეობის ...მშენებლო განყოფილების მთავარი პირი იყო.

✦ საზღვარგარეთიდან ცნობა მოვიდა, ... იქ უეცრად გარდაცვლილა აზოვის ...ის ადგილობრივი განყოფილების დირექტორი—კაულფუსი.

✦ ყურადღებას იპყრობს ზოგიერთი ქუჩების ანტისანიტარული მდგომარეობა. საჭიროა, ამ თავითვე ზომების მიღება, თვარა „ურემი რომ გადაბრუნდება", შემდეგ გზის ალმოჩენა ვერაფერი სანუგეშოა.

✦ ხმა დადის, რომ განსვენებული . სალაყაიას ადგილზე პოლიცმეისტრათ ნიშვნენ ართვინინ ოლქის უფროსსაო.

ნარკვევი.

რუსული გაზეთის „რუსკ. სლოვო"-ს უკანასკნელი ნუმერში სუხონინის წერილია მოთავსებული, რომელიც რუსული ცენზურის წარსულს ეკუთნის.

...1896 წელს, ზაფხულზე, ამბობს ავტორი,—გორემიკინის შინაგან საქმეთა მინისტრათ დანიშვნას შემდეგ, საკითხი აღიძრა თუ ვისთვის მიეცათ ცენზურის უფროსობა, ფეოკტისტოვს შემდეგ, რომ ლმაც ეს ადგილი დასტოვა. სწორეთ ამ დროს ვ. პობედონოსცევმა გამოსცა თავისი წიგნი: „მოსკოვის კრებული". ამ კრებულში ნათქვამი იყო:—„მას შემდეგ რაც, კაცობრიობა დაეცა, ხალხის სიტყვებში, საქმეში, დამოკიდებულებასა და დაწესებულებებში სიცრუე და ტყუილი გამეფდა. ჩვენ გვიბძანებენ ვირწმუნოთ, რომ ხმა ჟურნალებისა და გაზეთების, ე. ი. აგრეთწოდებული პრესის, გამოხატვაა საზოგადოებრივი აზრის. ყოველივე ეს სიცრუეა! პრესა ჩვენი დროის ერთი მატყუარა დაწესებულებათაგანია...

ხსენებულ სტატიაში პაბედონოსცევი მოუწოდებდა „უშიშარ გმირს" რომელიც პრესას გაანადგურებდა...

მართლაც დაუწყეს ძებნა ასეთ „უშიშარ გმირს" და ნახეს კიდეც. . . სოლოვიოვი, რომელიც თუმცა ამბობდა, რომ... მე მხოლოდ „ქუჩური" მწერლობის წინააღმდეგი ვარო, მაგრამ საქმით იგი ყველაფერი სერიოზულის წინააღმდეგი იყო და რედაკტორებს აიძულებდა „ქუჩისთვის" ეცქირათ და ხსნა „სუბუქ" ფელეტონებში ენახათ... არა თუ სტატიები და შენიშვნები, კორექტურული შეცთომაც კი ისჯებოდა სოლოვიოვის მხრით...

ქვევით სუხონინს მოყავს შემდეგი მაგალითი:—

...კიევის ერთერთი გაზეთის თანამშრომელს ნ-ს ერთ ცნობაში სიტყვა „რომი" გამორჩა. ცნობა მუშათა მოძრაობას შეეხებოდა, და ხსენებული სიტყვა წინ უნდა წაძღოლოდა ამ ცნობას. რაკი სიტყვა „რომი" გამორჩა, ცნობამ ისეთი ხასიათი მიიღო, თითქო იგი პეტერბურგში მომხდარიყოს. სოლოვიოვმა ამის გამო გაზეთის გამომცემელს მოსთხოვა თანამშრომელი ნ. გაეძევებია და შემდეგ ცირკულიარი გამოსცა, რომლითაც ნ-ს ყველა გაზეთში უკრძალავდა თანამშრომლობას...

ნიმუშები გერმანიის ლიტერატურიდან.

VII. შილერს.*)

გიოთესი.

უფალს, უდაბნოთ ლოცვათ გამდგარსა,
ეშმაკმა ერთი ქვა მიუტანა
და რქვა: „უფალო, ღვთაებრივ ძალით
არ ძალგიძს პურად აქციო განა?

—

მრავალ ქვათაგან შენც მეგობარი
გიგზავნის ერთ რამ ნიმუშს ქვებისას,
შენც დამიბრუნებ, ვიცი, მის ნაცვლათ
მთელს თაიგულებს ილეემისას.

VIII. განთიადი.

ჰერმან ჰესსე.

ვერცხლის ნამს ველი შეუმოსია—
ნისლი ეპარვის მიდამოს რხევით.
მონადირემა შვილდი მოსწია
ტყიდან ტოროლა აფრინდა ზევით,
ტყე აშრიალდა, და მეორეცა
აფრინდა, მაგრამ ძირსვე დაეცა.
მონადირემა ჩანთა დაკეცა,
და განთიადმაც შეღება ზეცა.

გ. აბაშისძ-ელი.

*) ამ ლექსთან ერთად გიოთემ გაუგზავნა შილერს მთელი კოლექცია მინერალური ქვებისა (ყველასგან ცნობილია, რომ გიოთე მინერალოგიაზე დიდ ხანს მუშაობდა).

გ. ა.

***

„რუსკია ვედომოსტის" მე-178 ნუმერში მყოვანილია ცნობები თუ რაგვარი ზომები უნდა იქნეს სინოდის აზრით ხულიგანობის წინააღმდეგ მიღებული. ამნაირათ ხულიგანობის აღმოსაფხვრელათ საჭირო ყოფილა:

„სამღვდელოებას მოემატოს ჯამაგირი, რომ მათ უფრო მეტი გავლენა მოიპოონ სამწყსოზე სიტყვითა და პირადი მაგალითით; პატივცემულ პირთაგან გაიმართოს ხოლმე სამრევლო კრებები მრევლის საჭიროებათა შესახებ მოსალაპარაკებლათ.„

როგორც ხედავთ სამღვდელოების მცირე ჯამაგირიანობა ყოფილა მიზეზი რუსეთში ხულიგანოპის გავრცელებისა და მის მოსასპობათ მხოლოდ ჯამაგირების გადიდება ყოფილა საჭირო... ვფიქრობთ, სინოდი უფრო იმ აქიმს წაავავს, რომელიც ფეხნალძობ პაციენტს ქინაქინს აძებდა...

შემდეგ სინოდის აზრითა საჭიროა: „თვალყური ადევნონ მაგარი სასმელებით ვაჭრობასა და აკრძალულ იქნეს თეატრალური წარმოდგენები".

განსაკუთრებით რომ ეს მეორე ბოროტება არ არსებობდეს, რუსეთში მაშინ ალბათ... ღვდლებს ჯამაგირს მოუკლებდენ, რადგან მათ საქმე არაფერი ექნებოდათ.„

ორი სიტყვა.

ქუთათურთა საყურადღებოთ.

დარწმუნებული ვარ, როგორც მე, ისე ბევრ თქვენგანს აწუხებს ქუთაისის სიცხე და მტვერი. მომეცით ხმა და მივმართოთ ჩვენი ქალაქის გამგეობას—ირწყვებოდეს ქალაქის ბაღი და ის ქუჩები მაინც, სადაც ყველაზე დიდი მოძრაობა და მტვერია. თუ ამ საქმის მოსაწყობათ მცხოვრებლები ქალაქის გამგეობას მატერიალურ დახმარებას გაუწევენ, მე მზათა ვარ ჩემი წვლილი დაუყონებლით გამოვიღო ამ პაპანება სიცხესთან მტვერი სულსა ხდის და ავიწროებს ხალხს...

ვლადიმერ ჯ. წერეთელი.

უკანასკნელი გაფრთხილება.

(წერილი დორპატის ქართულ სათვისტომოს მთვალე წევრთადმი.)

ქართულ სათვისტომოს საერთო კრების დადგენილების თანახმათ, ვაუწყებთ ქვემო დასახელებულ წევრთ სათვისტომოსას (ბეგლ. გობეჩიას, ერუს. არდიშვილს, იაკ. ხოჭოლავას, ალექს. თაყაიშვილს, გ. ჩაჩხიანს, სევ. მჟავანაძეს, გელოვანს, ამ. ჩახუნაშვილს, ბეს. ჩიგოგიძეს, ნიკ. ლოლობერიძესა და ალ. სამსონისძე მხეიძეს)—სეკტემბრის პირველ რიცხვებში გადაიხადონ მათზე დარჩენილი ვალი სათვისტომოისა; წინააღმდეგ შემთხვევაში, გამგეობა იძულებულ იქნება ასეთი პირები სათვისტომოდან გამორიცხოს, საერთო კრების დადგენილებით და ამ გამორიცხულთა სია ცალკე გამოაქვეყნოს.

კიდევ ვიმეღოვნებთ, რომ ამხანაგები არ მიგვიყვანენ ამ უკიდურეს ზომამდი და, დაპირებისამებ, ჭვალს დაუბრუნებენ სათვისტომოს მოლარეს, რითაც სათვისტომოსაც დაეხმარებიან და გამგეობასაც ამ უხერხულ მდგომარეობიდან გამოიყვანენ.

პატივისცემით „დორპ. ქართ. სათვისტ. გამგეობა"
15 ივლისი.

რუსეთი.

კოოპერატორთა კრება. 2 აგვისტოს კოოპერატორთა კრების სექციებსა და კომისიებს ქონდათ სხდომები. მომხმარებელ საზოგადოებათა სექციის სხდომაზე ინციდენტი მოხდა. ს. დ. დეპუტატმა პეტროვსკიმ ბებელის გარდაცვალების გამო მის შესახებ ლაპარაკი დაიწყო. პოლიციამ მას სიტყვა შეაწყვეტია. თავჯდომარემ გაუცხადა პეტროვსკის, პოლიციის მოთხოვნით სიტყვის თქმის უფლებას არ გაძლევო. თავჯდომარის ამ განცხადებამ დიდი ხმაურობა გამოიწვია. დარბაზში გაისმა ხმა ავდგეთ ავდგეთო და ყველამ ფეხზე ადგომით პატივისცა განსვენებულის ხსოვნას. ამას შემდეგ სექცია შეუდგა კოოპერატიული კანონის შესახებ პროექტის განხილვას. სექციის წევრებმა მრავალგვარი სურვილი გამოსთქვეს. გამოითქვა სურვილი, რომ განაპირა ქვეყნებში კოოპერაციის საქმე წიგნებში სამშობლო ენაზე წარმოებდეს. დიდი კამათი გამოიწვია მოსკოვის მომხმარებელ საზოგადოებათა კავშირის თავჯდომარის სიტყვამ კოოპერატივების გაერთიანების შესახებ. 2 აგვისტოს ამ საკანზე კამათი არ დასრულებულა. სულ დღემდი 1500 დელეგატი მოგროვდა. იაროსლავიდან ღვდელ კოოპერატორებს ნება არ მისცეს კრებაზე დასწრებისა.

მუშათა გაზეთების დახურვა. პეტერბურგის სამოსამართლო პალატის განკარგულებით ერთ მუშათა ჟურნალი „რაბოჩაია პრავდა" და „ჟივაია ჟიზნი" დახურეს. „ჟივაია ჟიზნი"-ს 19 ნუმერი გამოვიდა და აქედან რედაქციას მხოლოდ 4 გადურჩა. 11 ნუმერს კონფისკაცია უყვეს და 4 ნუმერიც ხუთასხუთასი მანეთით დააჯარიმეს. ჯარიმა არც ერთჯელ არ შეუტანიათ, რის გამოც ერთი რედაკტორი 9 თვით ხოლო მეორე 3 თვით ციხეში ჩასვეს. „რაბოჩაია პრავდა" 17 ნუმერი გამოვიდა, 13 ნუმერს კონფისკაცია უყვეს, ორიც დააჯარიმეს.

უცხოეთი.

ფლოტის გაძლიერება საფრანგეთში. პიერბადენმა შეიმუშავა ორი ახალი კანონპროექტი ფლოტისა და საზღვაო ავიაციის გაძლიერების შესახებ. ამ კანონპროექტებს პარლამენტში შემოდგომაზე შეიტანენ. განზრახულია კიდევ ხუთი დრედნოუტეს გაკეთება. ავიაციის საჭიროებაზე 1360000 ფრანკი დაიხარჯება. თხოულობენ აგრეთვე 65 მილიონ ფრანკს პორტების ასაგებათ.

გერმანიის პრესა ავსტრია-უნგრეთის პოლიტიკაზე, გერმანიის პრესა ბუქარესტის დადგენილებათა ხელმეორეთ განხილვას ერთხმათ უარყოფს. პრესა ურჩევს ავსტრიას დღევანდელ პოლიტიკას თავი გაანებოს და განიხილოს მისი საშინაო და საგარეო პოლიტიკა. გერმანიის პოლიტიკის მიზანია რუმინიასთანა და საბერძნეთთან დახლოება.

არეულობა ჩინეთში. ნანკინი ისევ აჯანყებულების ხელშია. ნანკინის მახლობლათ დიდძალი მთავრობის ჯარია დაბანაკებული. კანტონში დიდი არეულობაა. გუბერნატორი მიიმალა. ბირჟაზე ფასიანი ქაღალდების კურსი დაეცა. ბევრი ბანკი გაკოტრდა. ხუნხუზებისა და პარტიების ბრბო პროვინციას შეესია.

მშრომელი ხალხი.

გაფიცვა ბაქოში. 2 აგვისტოს პეტერბურგში დეპეში მივიდა ბაქოში მეფის მოადგილის გრაფ ვორონცოვ-დაშკოვის სამრეწველოს მუშებიც გაიფიცნო. ამ სამრეწველოს ადმინისტრაციამ გაფიცვის თავიდან ასაცილებლათ წინასწარ მისცა მუშებს ის უფლებები რასაც მუშები სხვა სამრეწველოებში თხოულობდენ. წარმოადგინეს ახალი მოთხოვნილებანი, რომლის დაკმაყოფილებაზეც მრეწველებმა უარი სთქვეს. ბაქოს გრადონაჩალნიკმა კავკასიის მეფის მოადგილეს სთხოვა რკინის გზაზე 4 ათასი უფასო ბილეთით სარგებლობის ნება მომეცი, რომ გაფიცული მუშები თავის სამშობლო სოფლებში გავგზავნოო. ბაქოს მივიდენ დეპუტატები ჩხეიძე და სკობელევი. სკობელევმა სთხოვა გრადონაჩალნიკს მომეცი ნება რომ მუშებთან თათბირი გავმართოვო, მაგრამ უარი მიიღო. სტახტო გაზეთების ცნობით ზოგიერთ სამრეწველოებში მუშებმა მუშაობა უკვე დაიწყეს. 1 აგვისტოს ბიბი-ეიბათის სამრეწველოში 200 მუშამ განაახლა მუშაობა.

— ლესნერის ქარხნის ადმინისტრაციამ, სადაც გაფიცვა 102 დღეა გძელდება, შეეციიდან გამოიწერა 15 მოხელე. მათ გაფიცვის შესახებ არაფერი იცოდენ. შვეციელებმა საქმის ვითარება რომ გაიგეს მუშაობაზე უარი სთქვეს. ისინი ისევ უკანვე გაბრუნდენ. სამი თვის განმავლობაში გაფიცულებს სხვა ქარხნის მუშები 11 ათასი მანეთით დაეხმარენ.

პასუხი სტუდ. გრიგოლ კუჩაიძეს.

ბ. გრიგოლ! გაზ. „განთიადის" მეოთხე ნუმერში მოგითავსებიათ ღია წერილი, რომელშიაც მაბეზღებთ, როგორც ქალაქის გამგეობასთან, ისე საზოგადოებასთან, ვითომც ჩემდამი რწმუნებული ქალაქის სამკითხველოში ხშირათ ქონდეს ადგილი აყალმაყალს, და ისიც ჩემის მხრით. ბატ. სტუდენტო! ერთი ეს მიბძანეთ: როდის იყო, რომ თქვენ სამკითხველოში შემოსვლით იწუხებდით თავს? ორი წელიწადია გამგეთ ვარ და თქვენ სამკითხველოში არ დამინახავხართ. იმას ვერ იტყვით, რომ ვერ შევამჩნევდით, რადგან, არათუ თქვენ ხელა კაცი ვერ შევამჩნიო, მე კარგათ ვიცნობ ყველა იმ პაწაწინა

...ლვან ამითი შეგვიძლია გამოვიწვიოთ ...ალგაზრდობის სამართლიანი წინააღმდეგობა; აღმზრდელი უსათუოდ უნდა იყოს ...ტიკითა და პედაგოგიური ნიჭით აღჭურვილი.

...ორცხვობა და გაუბედაობა როდია ...ვილთვის საზოგადოებრივობის ინსტიქტის უქონლობის შედეგი; ეს უფრო ...არათ და უფრო ძლიერ მაშინ გვეტყობა, როცა შეჩვეული არა ვართ ამ ...ტიკტის გარეგნათ გამოჩენასა და გა...ტვას. შოტლანდიის უნივერსიტეტის სტუდენტების ამხანაგური ცხოვრება წინათ უნუგეშო სურათს წარმოადგენდა. აქ სრულიად ადგილი არ ქონდა არც თამაშს, არც სხვა რამე თავშექცევ ვარჯიშობას, რის გამოც სტუდენტები მოკლებული იყვენ ყველა იმ ...მფხიზლებელ, გამაცოცხლებელსა და ...მხნევებელ შთაბეჭდილებათა, რომელ...ც ასეთი დროს გატარებიდან ვი...ბთ ხოლმე. ამიტომ უნივერსიტეტი გამოდიოდენ მოუხეშავი, გულზვიად სპეციალისტები,—ამათ არა ეცხოთ ...რიგიანი მიხრა-მოხრისა, გარეგანი ...ტიკისა და ელვარებისა. ინგლისური ...ქმულება: „რკინა რკინას ჩახრავს—...ვი ამხანაგსო" იმ დროში სრულიად დავიწყებული იყო. მაგრამ აჰა ...და უნივერსიტეტებში სამეცნიერო ...პორტის კავშირები, შოტლანდიის უნივერსიტეტო ქალაქების მცხოვრებლებმაც მიაქციეს ყურადღება სტუდენტთა ცალმხრივ აღზდას, მათ უნუგეშო ყოფაცხოვრებას, შეუდგენ მათთვის საცოლოების ძებნას, გამოიტყუილეს ისინი უნივერსიტეტის კედლებიდან გარეთ, გააცნეს გემო ტკბილისა და მყუდრო ცოლშვილიანობისა, ოჯახური კერასი,—ერთი სიტყვით, ნელნელა ჩაითრიეს ცხოვრების მორევში—და სტუდენტების მარტოხელობასა და კარჩაკეტილობასაც ბოლო მოეღო. ახლა იმის შიშიც კი დაიბადა, ვაი თუ საზოგადოებრივობის ალღომ სტუდენტებში ისე გაშალოს ფრთა, რომ სრულიად დაჩრდილოს და გააქარწყლოს მათში სერიოზული სიყვარული და მისწრაფება მეცნიერებისადმი, ნაცვლათ ამისა კი შეაჩვიოს ისინი გაფანტულს, უქმს, ზარმაცსა და ფუქსავატ ცხოვრებას. კარგი და სასურველი ის იქნება, რომ შოტლანდიელი სტუდენტი ძველებურ კარჩაკეტილობასა და ახლანდელ უზომო გარეწრობას შუა დაადგებოდეს ოქროს შვათანა გზას: მაშინ მისი საქციელი სრულიად შეთანხმებული იქნება, როგორც ბუნების კანონებთან, აგრეთვე ადამიანის ცხოვრების ბევრ მოთხოვნილებასთანაც.

ახლა თუ მივაქცევთ ყურადღებას ყმაწვილ ქალებს, დავინახავთ, რომ ცუდ ხელმძღვანელობას სოციალური ინსტიქტის მეტი მავნებლობა მოაქვს ახალგაზდა ქალისთვის, ვიდრე ახალგაზდა ვაჟისთვის. საზოგადოებრივი ცხოვრების სიამის მოთხოვნილება ქალიშვილ ქალში მეტია. და ამ ... რამის ... ... ნა მას უფრო ეძნელება, ვიდრე ვაჟსა. ქალიშვილი ქალისთვის თვით ბუნებას აღუმართავს ამ გზაზე ათასგვარი ზღუდე და კედელი, თუმცა ზოგ მათგანს მისთვის სარგებლობა მეტი მოაქვს, ვიდრე ვნება. საზოგადოებაში ნამეტანი, თავდაუჭერელი მისვლა-მოსვლა ქალიშვილისთვის თუ მავნებელია, მეორე მხრით სოციალური ინსტიქტის დაუკმაყოფილებლობას უეჭველათ შეუძლია დიდი მავნებლობა მოუტანოს მას და თუ მთლათ დაუხშეთ მას ეს ინსტიქტი—აუცილებლათ ნერვებს აუშლით და დაასნეულებთ. ზოგიერთ ქალს მემკვიდრეობით მოსდევს ნერვების სისუსტე. ამათი სრულიად დაშორება საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე კიდევ უფრო საშიშია: სევდის ქარები, ზაფრა, ჭკუაზე შეშლა, ზოგჯერ სიკვდილიც კი—აი, ამ შემთხვევაში მათი ჩვეულებრივი ხვედრი. ბევრია ისეთი გაუთხოვარი ახალგაზდა ქალი, რომელსაც ცხოვრების საგნათ აურჩევია მეცნიერება, ბავშების აღზდა ანუ საზოგადო მოღვაწეობა და ისე გულმოდგინეთ და სინადისიერათ ეკიდება თავის საქმეს, რომ მისთვის საზოგადო ხასიათის რაიმე თაშესაქცევი და გულის გადასაყოლებელი გასართობები აუცილებლათ საჭიროა მძიმე შრომას შემდეგ დასასვენებლათ და მოღუნებული ძალღონის აღსადგენათ.

იოსებ სანებლიძე.
(დასასრული ხვალ).

მიღებულია:
რკინის კოჭები შენობისთვის (Двутавровыя балки)
ნამდვილი იახმუტის ალიბასტრი.
✦✦ იყიდება ზომიერ ფასათ ✦✦

სავაჭრო სახლი
ი. გოკიელის შვილების
ქუთაისში.

ბორჯომის წყალი

	1 ბოთლი	10 ბოთ.	ყუთი
1/2	25 კ.	2 მ. 40 კ.	11 მ. 50
1/2	16 1/2 კ.	1 მ. 60 კ.	15 მ. 75
ნარზანი და ესენტუკი № 20 1/2	14 1/2 კ.	1 მ. 40 კ.	13 მ. 50

დეპოლამპეულის, ჭურჭლეულობის, ავეჯეულობისა და შპალერის ქ. ქუთაისში.

ფ. ს. ფილიპოვისა.

ალექსანდრეს ქუჩაზე

მოიპოვება ყოველთვის ელექტრონის მრავალგვარი არმატურა და მისი მოწყობილებანი, ყოველნაირი სათვალთო სამკაული: ნავთის სამოვრები, ღუმელები (ფეჩები), სამზარეულოები, ტაგზე საფენი „ლინოლიუმი“, სამუსიკო ინსტრუმენტები (საკრავები), საეკლესიო სამკაული და მრავალგვარი ძვირფასი სათვალთო ნივთი, აუარებელი ასარჩევი ნიმუში, შპალერის ფასი 2 შაურიდან ვიდრე მანეთნახევრამდი ფასები ყოველი კონკურენციის გარეშე.
პატივისცემით ფ. ს. ფილიპოვი.

ბავშვებსაც კი, რომელნიც სამკითხველოში დაიარებიან.

მე თქვენ არ დამინახავხართ სამკითხველოში არას დროს, თუ არ მიიღებთ მხედველობაში იმას, რომ ერთხელ ვარლამ ხუროძეს შემოყევით. ასეთ კაცს თუ რამდენათ აინტერესებს სამკითხველოს ბედ-იღბალი, ამის განსჯა მკითხველისთვის მიმინდვია. რაც შეეხება ამ უკანასკნელათ ორჯერ ჩემგან ხმის ამაღლებას სამკითხველოში, ამის ვარს არ ვყოფ, მხოლოდ ამის გამომწვევი მიზეზები თქვენი რედაქციის ვეზირები ბძანდებოდნენ, რომლებთანაც არაფერი ადამიანური პასუხი გამივიდა და ძალადობას დაადგენ: „რედაქციისთვის რაც კი დაგვჭირდება უნდა გაგვატანო 'ბიბლიოთეკიდანო“. პირველ აგვისტოსაც თქვენი რედაქციის ვეზირმა, თენგიზ ჟღენტმა, წამოავლო ხელი ჩემს უკითხავათ ბროკაუზის ენციკლოპედიურს ლექსიკონს და გაუყენა კარებისკენ. თუ აქაურს ბიბლიოთეკასავით არ უწყრებით რუსეთის ბიბლიოთეკებსაც, კარგათ გეცოდინებათ ლექსიკონების შესახებ წეს-რიგი. თენგის ჟღენტმა იწყინა ჩემი შენიშვნა მისი საქციელის შესახებ. და ძალიან შემომწყრა, რომელსაც გუჯაბიძეც წაეხმარა. აი თქვენი კომპანიონის ატეხილი აყალ-მაყალით ხელმძღვანელობთ და მაბეზღებთ ვისთანაც ჯერ არს.

ქუთაის. ქალ. ბიბლიოთ. გამგე ზ. დოლიძის ასული.

მცირე შენიშვნა.

როგორც იყო კეთილ ინება გაზ. „ზაკ. რეჩ“-ის რედაქციამ და გუშინდელ ნუმერში (№ 176) დაბეჭდა ჩემი საპასუხო წერილი, ხოლო თან გაუკეთა შენიშვნა, რომელშიც მე თვითონ მდებს ბრალს წერილის დაბეჭდვის დაგვიანებაში, თან ხმარობს შეუსაბამო სიტყვას, რომელსაც უკანვე ვუბრუნებ.

ასეთმა უცნაურმა ბრალდებამ მეტათ გამაოცა. რედაქციის პირველ შენიშვნაზე 25 ივლისს მივსწერე ბარათი და ვსთხოვე ჩემი წერილის შეუცვლელათ დაბეჭდვა. მეორე დღეს დილით დეპეშით ვაცნობე, უცადეთ ჩემს მეორე ბარათსათქო. იმ დილასვე დავადევნე ბარათი, რომელშიც ვსთხოვდი რედაქციას ჩემი წერილიდან ერთი წინადადების ამოშლას. ეს იყო 26 ივლისს. მაშასადამე რედაქციას შეეძლო ჩემი წერილის დაბეჭდვა 27 ივლისიდან. მან კი დაბეჭდა მხოლოდ 4 აგვისტოს, ე. ი. 9 დღეს შემდეგ. ამ რიგათ მე შევაჩერე ჩემი წერილი მხოლოდ ერთ დღეს, რედაქციამ კი შეაჩერა იგი 9 დღეს. აქედან აშკარათ ჩანს, თუ ვისი მიზეზით დაგვიანებულია, ჩემი წერილის დაბეჭდვა. ეს სერიოზულ რედაქციას არ შეფერის.

ს. ქვარიანი.

წერილები რედაქციის მიმართ.

ბ. რედაკტორო!

უმორჩილესათ გთხოვთ ამ მცირე შენიშვნას ადგილი დაუთმოთ გაზეთ „იმერეთ“-ში.

ულრმეს მადლობას ვუცხადებთ იმ პირთ, რომელთაც წიგნები თუ სხვადასხვა ძველი ხელთნაწერი საბუთი შემოსწირეს ქუთაისის ქართველ კათოლიკეთა დავთარხანას. აქვე მოგვყავს სია შემომწირველებისა: ელენე წულუკიძის ასული, სტუდ. დათიკო ჩეჩელაშვილი, ელისაბედ ისარლოვისა, მამა სერაბინე მერაბაშვილი, ივანე მღებრიშვილი, მამა გაბრიელ ასლანიშვილი, მამა დამიანე საკაშვილი, შალვა კოკოჩაშვილი, პეტრე ფილიპეშვილი.

გამგე დავთარხანისა ს. ასლანიშვილი.

ერთხელ კიდევ წერეთელს.

ეს მესამე წერილი მოათავსეთ ჩემდამი და ერთი და იგივე აზრი სამჯერ გაიმეორეთ (სამედიატორო სამართალში გამოწვევა). გარდა ამისა, ვეღარ დაიტიეთ და რაც გულში გქონდათ სთქვით...

„კოკასა შინა რაცა სდგას იგივე წარმოდინდება“.

არ ვიცი, ღმერთმანი, რას მივაწერო თქვენი ასეთი საქციელი? სამედიატორო სამართალზე პირველათვე თანხმობა გაგიცხადეთ (თუ ეს ძლიერ საჭირო იქნებოდა); მაგრამ ეს მეორე და მესამე წერილი, როგორც პირველის გამეორება, რაღა საჭირო იყო? ჩანს, თქვენ სამედიატორო სამართალი ძლიერ გეჩქარებათ, როგორც საქმის დასასრული; გვერწმუნეთ, ჩვენც მეტათ გვეჩქარება, მაგრამ თუ გვიანდება, ამას სრულიად ჩვენგან დამოუკიდებელი საპატიო მიზეზები აქვს. მე რომ ახლა დრო მქონდეს, ეს ცოტაა; კარგათ იცით, საჭიროა ჩემი მხრითაც კაცი, რომელიც დღეს დღეობით აქ არ არის, მაგრამ მოვა ძალიან მალე და საქმეც წესიერათ მოეწყობა.

დერჩელი.

ღია წერილი.

ბ. ვარლამ კილანდაძეს.

ბ. ვარლამ! დარწმუნებული უნდა იყოთ, რომ არას დროს არ მივსცემდი ჩემს თავს ნებას—მიმემართა შეუფერებელი საშვალებისათვის შესახებ შენი ჩემდამი ვალდებულებისა, მაგრამ დღეს კრიტიკული მდგომარეობა მაიძულებს, ჯერ უკანასკნელი თხოვნით მოგმართოთ, რომ გამისწოროთ ანგარიში, წინააღმდეგ შემთხვევაში მოვსძებნი შესაფერ ადგილს ჩემს დასაკმაყოფილებლათ.

პატივისცემით: ვასო ჭელიძე.

რედაქტორ-გამომცემელი გ. ჭელიძე.

რკინის გზა

ქუთაისიდან მიდის.

თფილისს: სახალხო 5 ს. 10 წ. დ.; სახ 10 ს. 6 წ. დ.; ფოშტ. 11 ს. 55 წ. დ.; სახ. 11 ს. 27 წ. ღ.
ბათომს: სახ. 5 ს. 10 წ. დ.; სახ. 7 ს. 5 წ. საღ.; სახ. 11 ს. 27 წ. ღ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. დ.
ფოთს: საავგარაკო 4 ს. 22 წ. დ.; სახალ. 5 ს. 10 წ. დ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. საღ.; სახ. 7 ს. 56 წ. საღ.
შორაპანს: საავგარ. 4 ს. 57 წ. დღ.
ტყიბულს: სახ. 7 ს. 50 წ. დილ.; სახ. 45 წ. დღ.

ქუთაისს მოდის.

თფილისიდან: სახ. 7 ს. დილ.; სახ. 8 ს. 2 საღ.; ფოშტ. 6 ს. 56 წ. სახ. 1 ს. 26 წ. ღამით.
ბათომიდგან: ფოშტ. 1 ს. 20 წ. დღ.; სახ. 14 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ. ღ.; 7 საათ. დილ-
ფოთიდან: საავგ. 10 ს. 3 წ. დილ.; სახ. 20 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ.
შორაპნიდან: საავგ. 9 ს. 31 წ. დილ.
ტყიბულიდან: სახ. 5 ს. 11 წ. დღ. სახ. საათ. 9 წ. დილ.

ქ. ქუთაისში (სობოროსთან
ა. თაბაგარის მაღაზიაში
20 ივლისიდან დანიშნულია
დიდი იაფი ვაჭრობა
ველოსიპედების და სხვ.

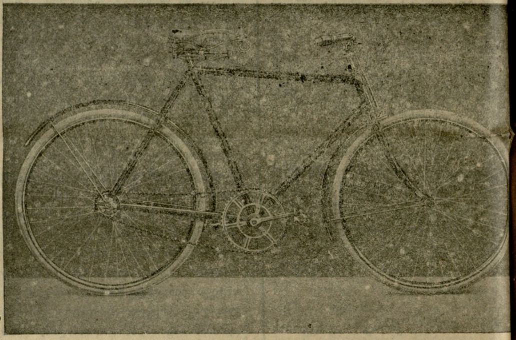

ამასთანავე მიღებულია დიდძალი საკერი, საქსოვი და საწერი მანქანები, გრამაფონები და მათი მოწყობილობა.
ფასები ძლიერ დაკლებულია

საჯარო სავაჭრო საზოგადოება.
ს.-პეტერბურგის ქიმიური ლაბორატორიისა
დაარსდა 1860 წ. იზმაილოვის პროსპ. № 27
ოქროს მედლებით დაჯილდოვებული პარიზში 1900 წელს.
ოდეკოლონი ორმაგი,
ოდეკოლონი სამმაგი,
ოდეკოლონი 4 (ექსტრაქტი).
პირველი ღირსებისა.
იყიდება კავკასიის ყველა საუკეთესო სააფთიაქო მაღაზიასა და აფთიაქში.
საზოგადოება პეტერბურგის ქიმიური ლაბორატორიისა უმორჩილესათ სთხოვს საზოგადოებას უფრთხილდეს სიყალბეს და მიაქციოს ყურადღება ფირმის სახელწოდებას: „ს.-პეტერბურგის ქიმიური ლაბორატორია“ და ფირმის მარკას პეტრე დიდის ძეგლით გამოხატულს.

ქ. ქუთაისში.
ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროს უწყებაში მყოფი
საბუღალტერო კურსები
გ. გ. გიკინეიშვილისა.
კურსებზე მსმენელები მიიღება ოთხი კლასის მოწმობით. (გიმნაზია, სამოქალაქო და სასულიერო სასწავლებელი). კურსი ათი თვისაა. სწავლის ფული ასი მან. თხოვნები მიიღება კურსების კანცელარიაში. (თფილისის ქუჩა, სახლი ბარქაიასი.)

ახალი გამოგონება მეცნიერებაში
ერთადერთი სახმარებელი ვენახის აქიმობისათვის და მცენარეთა დასაცავათ სოკოების ავათმყოფობისაგან და მწერთაგან
ახალი სითხე უაკმენის UU
უმთავრესი წარმომადგენელი მთელი რუსეთისათვის კანტორა კლო ჟღურული ქუთაისში საწყობი და ნარდი გაყიდვა ი. გოკიელოვის შვილების სავაჭრო სახლში ქუთაისში.

იყიდება მხოლოდ ქ. შ. წ. კ. გ. ს. წიგნის მაღაზიაში, თფილისში
კანონი
გლეხთა სოფლელთა და მემამულეთა შორის დროებით ვალდებულ და დამოკიდებულ ურთიერთობის მოსპობისა ნადელის დახსნითა და შეძენით საკუთრებათ, მთავრობის დახმარებით, თფილისის, ქუთაისის, ერევნის, განჯისა და ბაქოს გუბერნიებში.
ВРЕМЕННАЯ
инструкція должностнымъ лицамъ и учрежденіямъ по приведенію въ исполненіе Закона 20 декабря 1912 г.

ცნობილი
სამკურნალო აბანო
მეფისა მთის აერზე
ძმ. ყორყოლაძეების
ექიმების თვალყურით და ზედამხედველობით.
შემოწმებულია და გამოირკვა, რომ ეს მადნეული წყალი კურნავს სხვადასხვა სენისაგან, როგორც არის: ქარები (რევმატიზმი) კუჭისა და თავის ტკივილი, ნერვების სისუსტე და სხვ. წყალი ცივი და თფილიც. აქვეა სუფთა ბინა და სასმელსაჭმელი, აბანო მუდმივ განაგრძობს მუშაობას. ხრესილის სადგურიდან დაშორებულია ორმოცდაათი საჟენის მანძილზე.

გ. გორდაძის და ს. წერეთლის
ერთადერთი წარმომადგენელი ქუთაისის გუბერნიაში, ბათომის და სოხუმის ოლქში უმაღლესი სასახლის გოფმეისტერის, იური სტეფანეს ძის ნეჩაევ-მალცევის ბემსკის მინის ქარხნისა, მიაქციეთ განსაკუთრებული ყურადღება მინის ყუთზე ნიშანს „БЕМСКО“
რკინეულობის მაღაზიაში იყიდება:
საუკეთესო ქარხნებისგან
მიღებული რკინეული
საქონელი: კარის, ფანჯრის და ღუმელის მოწყობილობანი; სადურგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის მინები, რკინის ნიჩბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველგვარი სალებავი წამალი, ელექტრონის ზარის მოწყობილებანი, შპალიერი, ცემენტი, ემალიანი ჭურჭლები, ასფალტი და სხ.
ვაჭრობა პარტიითა და წვრილათ ხელმისაწდომ ფასათ.
ქ. ქუთაისში, საკუთარ შენობაში, მიხეილის ქუჩაზე № 65.

ელექტრო-საბეჭდავი ფერაძისა და კარნაუხოვის ქუთაისში.